

УКРАЇНА

(19) UA (11) 45037 (13) U
(51) МПК (2009)
G06F 7/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ВИБОРУ МІНІМАЛЬНОГО ЧИСЛА

1

(21) u200904663

(22) 12.05.2009

(24) 26.10.2009

(46) 26.10.2009, Бюл. № 20, 2009 р.

(72) МАРТИНЮК ТЕТЯНА БОРИСІВНА, ЗУРІТА
РОН АНДРЕА СОЛЕДАД, ЗУРІТА РОН СІНДІ ПА-
МЕЛА, МОХАМЕД САЛЕМ НАССЕР МОХАМЕД(73) МАРТИНЮК ТЕТЯНА БОРИСІВНА, ЗУРІТА
РОН АНДРЕА СОЛЕДАД, ЗУРІТА РОН СІНДІ ПА-
МЕЛА, МОХАМЕД САЛЕМ НАССЕР МОХАМЕД(57) Пристрій для вибору мінімального числа, що
містить групу елементів I, вхідний елемент I, лічи-
льники, вихідний лічильник, забороняючі елементи
I, причому виходи елементів I групи є виходами
пристрою, другий вхід вхідного елемента I з'єдна-
ний з входом тактових імпульсів пристрою, вихід
вхідного елемента I з'єднаний з другими входами

2

забороняючих елементів I і входом додавання
вихідного лічильника, виходи забороняючих еле-
ментів I з'єднані з входами віднімання відповідних
лічильників, виходи вихідного лічильника порозря-
дно з'єднані з другими входами елементів I групи,
який **відрізняється** тим, що в нього введено еле-
мент I-HI, причому інверсний вхід вхідного елеме-
нта I з'єднаний з виходом елемента I-HI, інверсні
виходи ознаки нуля лічильників з'єднані відповідно
з першими входами забороняючих елементів I та
входами елемента I-HI, вихід якого з'єднаний з
першими входами елементів I групи, вхід скиду
пристрою підключений до входів скиду лічильників
і вихідного лічильника, входи лічильників підклю-
чені до інформаційних входів пристрою відповідно,
а вихід елемента I-HI є виходом сигналу "Кінець"
пристрою.

Корисна модель відноситься до автоматики та
обчислювальної техніки і може бути використана
при реалізації технічних засобів ЕОМ і створення
пристроїв обробки статистичної інформації.

Відомий пристрій для сортування чисел (А. с.
СРСР № 1365076, кл. G 06 F 7/06, 1988 р., Бюл. №
1), який містить n регістрів, n груп елементів I-АБО,
(n-1) елементів I, n схем порівняння, (n-2) елемен-
тів АБО, причому інформаційні входи пристрою
з'єднані з входами перших груп схем порівняння і
першими входами елементів I-АБО груп, входи
другої групи i-ої схеми порівняння, де $i=1, \dots, n$,
з'єднані з виходами розрядів i-го регістра, виходи
розрядів j-го регістра, де $j=1, \dots, (n-1)$, з'єднані з дру-
гими входами елементів I-АБО (j+1)-ї групи, вихо-
ди елементів I-АБО i-ої групи з'єднані з входами
відповідних розрядів i-го регістра, вихід j-го еле-
мента I з'єднаний з третіми входами елементів I-
АБО (j+1)-ї групи, вихід „Більше” першої схеми
порівняння підключений до других входів елемен-
тів I-АБО першої групи, вихід „Більше” (j+1)-ї схеми
порівняння з'єднаний з першим входом j-го елеме-
нта I, другий вхід якого з'єднаний з виходом „Мен-
ше-рівно” j-ої схеми порівняння, вихід K-го елеме-
нта I, де $K=1, \dots, (n-2)$, з'єднаний з першим входом K-
го елемента АБО, другий вхід p-го елемента АБО,
де $p=2, \dots, (n-2)$, з'єднаний з виходом (p-1)-го еле-

мента АБО, другий вхід першого елемента АБО
з'єднаний з виходом „Більше” першої схеми порів-
няння, другими входами елементів I-АБО першої
групи і четвертими входами елементів I-АБО дру-
гої групи, вихід K-го елемента АБО підключений до
четвертих входів елементів I-АБО (K+2)-ї групи,
тактовий вхід пристрою підключений до керуючих
входів всіх регістрів.

Недоліком даного пристрою є складність його
структури.

Найбільш близьким за технічною суттю є при-
стрій для сортування чисел (А. с. СРСР № 993251,
кл. G 06 F 7/08, 1983 р., Бюл. № 4), який містить
групу елементів I, вхідний елемент I, лічильники,
вихідний лічильник, елементи АБО, диференціюю-
чі елементи, забороняючі елементи I, причому
виходи лічильників порозрядно з'єднані з входами
відповідних елементів АБО, виходи яких з'єднані з
входами відповідних диференціюючих елементів,
першими входами відповідних забороняючих еле-
ментів I і відповідними входами першого елемента
АБО, виходи диференціюючих елементів з'єднані з
відповідними входами другого елемента АБО, ви-
хід якого з'єднаний з першими входами елементів I
групи, виходи яких є виходами пристрою, вихід
першого елемента АБО з'єднаний з першим входом
вхідного елемента I, другий вхід якого з'єдна-

(19) UA (11) 45037 (13) U

ний з входом тактових імпульсів пристрою, вихід вхідного елемента І з'єднаний з другими входами забороняючих елементів І і входом додавання вихідного лічильника, виходи забороняючих елементів І з'єднані з входами віднімання відповідних лічильників, виходи вихідного лічильника порозрядно з'єднані з другими входами елементів І групи.

Недоліком даного пристрою є складність його структури.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення пристрою для вибору мінімального числа, в якому за рахунок введення нового елемента та зв'язків зменшується складність структури пристрою.

Поставлена задача вирішується тим, що у пристрій для вибору мінімального числа, який містить групу елементів І, вхідний елемент І, лічильники, вихідний лічильник, забороняючі елементи І, причому виходи елементів І групи є виходами пристрою, другий вхід вхідного елемента І з'єднаний з входом тактових імпульсів пристрою, вихід вхідного елемента І з'єднаний з другими входами забороняючих елементів І і входом додавання вихідного лічильника, виходи забороняючих елементів І з'єднані з входами віднімання відповідних лічильників, виходи вихідного лічильника порозрядно з'єднані з другими входами елементів І групи, введено елемент І-НІ, причому інверсний вхід вхідного елемента І з'єднаний з виходом елемента І-НІ, інверсні виходи ознаки нуля лічильників з'єднані відповідно з першими входами забороняючих елементів І та входами елемента І-НІ, вихід якого з'єднаний з першими входами елементів І групи, вхід скиду пристрою підключений до входів скиду лічильників і вихідного лічильника, входи лічильників підключені до інформаційних входів пристрою відповідно, а вихід елемента І-НІ є виходом сигналу „Кінець” пристрою.

На кресленні зображено структурну схему пристрою для вибору мінімального числа.

Пристрій для вибору мінімального числа містить лічильники $1_1, \dots, 1_m$ (де m - кількість елементів у масиві чисел), вихідний лічильник 2, елемент І-НІ 3, вхідний елемент І 4, забороняючі елементи І $5_1, \dots, 5_m$, групу елементів І $6_1, \dots, 6_n$ (де n - розрядність чисел масиву), інформаційні входи $7_1, \dots, 7_m$ пристрою, виходи 8 пристрою, вхід 9 скиду пристрою, вхід 10 тактових імпульсів пристрою, вихід 11 сигналу „Кінець” пристрою.

Інверсний вхід вхідного елемента І 4 з'єднаний з виходом елемента І-НІ 3, його другий вхід з'єднаний з входом 10 тактових імпульсів пристрою, а його вихід з'єднаний з другими входами забороняючих елементів І $5_1, \dots, 5_m$ і входом додавання вихідного лічильника 2, виходи якого порозрядно з'єднані з другими входами елементів І $6_1, \dots, 6_n$ групи.

Виходи забороняючих елементів І $5_1, \dots, 5_m$ з'єднані з входами віднімання відповідних лічильників $1_1, \dots, 1_m$, інверсні виходи $12_1, \dots, 12_m$ ознаки нуля яких з'єднані відповідно з першими входами забороняючих елементів І $5_1, \dots, 5_m$ та входами елемента І-НІ 3, вихід якого з'єднаний з першими входами елементів І $6_1, \dots, 6_n$ групи, виходи яких є

виходами 8 пристрою. Вхід 9 скиду пристрою підключений до входів скиду лічильників $1_1, \dots, 1_m$ і вихідного лічильника 2, входи $7_1, \dots, 7_m$ лічильників $1_1, \dots, 1_m$ підключені до інформаційних входів пристрою відповідно, а вихід елемента І-НІ 3 є виходом 11 сигналу „Кінець” пристрою.

Пристрій для вибору мінімального числа працює таким чином.

Спочатку лічильники $1_1, \dots, 1_m$ і вихідний лічильник 2 встановлюють у початковий (нульовий) стан за одиничним сигналом на вході 9 скиду пристрою, який подають на їх входи скиду.

Потім у лічильники $1_1, \dots, 1_m$ по їх входах $7_1, \dots, 7_m$ записують масив m чисел. На виході елемента І-НІ 3 присутній нульовий сигнал, так як вміст лічильників $1_1, \dots, 1_m$ не дорівнює нулю і на їх інверсних виходах $12_1, \dots, 12_m$ ознаки нуля зафіксовані одиничні сигнали. Таким чином, вхідний елемент І 4 і забороняючі елементи І $5_1, \dots, 5_m$ відкриті. На вхід 10 пристрою подають тактові імпульси, які через відкритий вхідний елемент І 4 поступають на вхід додавання вихідного лічильника 2 і через відкриті забороняючі елементи І $5_1, \dots, 5_m$ на входи віднімання лічильників $1_1, \dots, 1_m$ відповідно. При цьому вміст лічильників $1_1, \dots, 1_m$ зменшується, а вміст вихідного лічильника 2 - збільшується одночасно на одиницю з приходом кожного тактового імпульсу.

Коли на вхід 10 пристрою буде подано кількість тактових імпульсів, що відповідає значенню мінімального числа серед чисел, що були записані в лічильниках $1_1, \dots, 1_m$ а тепер сформоване у вихідному лічильнику 2, вміст лічильника 1_i , де $i=1, 2, \dots, m$, в якому записане мінімальне число, стане дорівнювати нулю, на його інверсному виході 12 і ознаки нуля з'являється нульовий сигнал, що закриває забороняючий елемент І 5_i і відповідно вхід віднімання лічильника 1_i . Одночасно нульовий сигнал ознаки нуля лічильника 1_i подається на відповідний вхід елемента І-НІ 3, на виході якого з'являється одиничний сигнал.

Отже, на виході елемента І-НІ 3 сформується одиничний сигнал, який припинить надходження тактових імпульсів через вхідний елемент І 4, будучи поданий на його інверсний вхід. Тактові імпульси на входи віднімання лічильників $1_1, \dots, 1_m$ і на вхід додавання вихідного лічильника 2 не поступають. При цьому у вихідному лічильнику 2 зафіксовано значення мінімального числа серед чисел масиву. Разом з тим, одиничний сигнал, зафіксований на виході елемента І-НІ 3, будучи поданий на перші входи елементів $6_1, \dots, 6_n$ групи, дозволяє проходження через них на виходи 8 пристрою інформації з виходів вихідного лічильника 2, тобто мінімального числа серед масиву чисел. Таким чином здійснюється вибір мінімального числа.

Отже, роботу пристрою закінчено, на виході 11 сигналу „Кінець” пристрою, який з'єднаний з виходом елемента І-НІ 3, присутній одиничний сигнал.

Запропонований пристрій для вибору мінімального числа має спрощену структуру за рахунок відмови від таких вузлів як m диференціюючих елементів і $(m+2)$ елементів І з відповідними зв'язками.

